

A sellyei kastélypark kezelési terve

Létrehozva: 2010. január 28.

FELÜLVIZSGÁLT, AKTUALIZÁLT VÁLTOZAT – 2014. NOVEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	3
1.1. Összefoglaló adatok	3
1.2. A terület rendeltetése	3
1.3. A terület jogi helyzete	3
1.4. Területi elhelyezkedés	3
1.5. Tulajdonviszonyok, kezelő jogok	4
1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb szabályok	4
1.7. A kastélypark kezelésének szervezete és infrastruktúrája	4
2. LEÍRÁS	5
2.1. Fizikai viszonyok	5
2.2. Biológiai jellemzők	6
2.3. Gazdasági, társadalmi, kulturális jellemzők	14
2.4. Adatbázisok	15
3. CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA	16
3.1. A terület értékelése	16
3.2. Ideális természetvédelmi célkitűzések	17
3.3. Korlátozó és veszélyeztető tényezők	17
4. GYAKORLATI CÉLKITŰZÉSEK, STRATÉGIÁK ÉS FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	18
4.1. Gyakorlati célkitűzések	18
4.2. Természetvédelmi stratégiák	18
4.3. Kezelési feladatok	18
5. ÉVES MUNKATERV	22
5.1. Hosszútávú célok megfogalmazása	22
6. ŐRZÉS, SZANKCIONÁLÁS ÉS LÁTOGATÁS SZABÁLYAI	23
6.1. Őrzés	23
6.2. Szankcionálás	23
6.3. Látogatás szabályai	24
7. MELLÉKLETEK	25
7.1. A parkban élő növények jegyzéke (2014. novemberi állapot)	25

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- A terület neve: Sellyei kastélypark
- Védetté nyilvánító határozat (helyi jelentőségű védett terület)
  - száma: 10/2012 (IV. 25.) sz. Önk. Rend.
- Műemléki védettség: védetté nyilvánítás folyamatban van (a terület jelenleg műemléki környezet).
- A terület nagysága: 7,3707 ha
- A terület helyrajzi száma: 977 (eredeti határozatban: 3392/4)
- Érintett megye: Baranya
- Érintett település: Sellye
- A terület földrajzi koordinátái: É 45° 52' 13,52"; K 17° 50' 51,22"
- Átlagos tengerszint feletti magasság: 111 m
- Illetékes természetvédelmi hatóság: Sellye Város jegyzője
- Jogszabályban meghatározott fenntartó, kezelő: Sellye Kommunális Kft.
- Kapcsolódó jogszabályok:
  - 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
  - 16/2001. (IX. 26.)
  - 28/2001. (XII. 12.)

1.2. A terület rendeltetése

Fás- és lágyszárú esztétikailag vagy botanikailag értékes növényfajok, valamint az itt élő állatok védelme, élőhelyük biztosítása. A park rendeltetése a változatos növényzet bemutatása mellett a gyönyörködtetés is. A parkot célszerű ismeretterjesztés, oktatási célokra, valamint a környezeti nevelés eszközeként felhasználni.

1.3. A terület jogi helyzete

A kastélypark helyi jelentőségű természetvédelmi terület, mely egyben a szintén országos védelem alatt álló Draskovich-kastély műemléki környezete is.

1.4. Területi elhelyezkedés

Ország: Magyar Köztársaság

Régió: Dél-Dunántúl

Megye: Baranya

Település: Sellye

Helyrajzi szám: 977

Koordinátái: É 45° 52' 13,52"; K 17° 50' 51,22"

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelő jogok

Érintett földrészlet: 977 hrsz.-ú belterület

Tulajdonos: Sellye Város Önkormányzat

A terület kezelését végzi: Sellye Kommunális Beruházó és Szolgáltató Kft.

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb szabályok

- 8/2005. (III. 30.) sz. rendelet a Helyi Építési Szabályzatról
Kijelöli az egyes beavatkozások esetén bevonandó hatóságokat, rendelkezik a park kezeléséről, stb.

1.7. A kastélypark kezelésének szervezete és infrastruktúrája

A kezelési terv készítői:

- Vitkovics Ádám okleveles kertészmérnök
- Somogyi Józsefné kertész, parkgondnok

A kezelés feladatait ellátó szervezet: Sellye Kommunális Beruházó és Szolgáltató Kft.

A kezelés megvalósításához rendelkezésre álló tárgyi eszközök: Sellye Kommunális Kft., Sellye Város Önkormányzat, Ormánság Környezet- és Természetvédelmi Közalapítvány, valamint a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás tárgyi eszközei.

2. LEÍRÁS

2.1. Fizikai viszonyok

2.1.1. Domborzati viszonyok

Sellye, az Ormánság, a Mecsektől délre, a Dél-Baranyai Dombság nyugati része és a Dráva folyó által határolt hatalmas többé-kevésbé sík területen fekszik. A Dráva menti sík térség hosszan nyúlik a folyó mentén északnyugati irányban, azonban az Ormánság, mint önálló egység csak Felsőszentmártonig tart. A tájegység átlagos tengerszint feletti magassága 90-200 m. A felszín több, mint 50%-a ártéri síkság, az észak felé folyamatosan magasodó területek futóhomokkal fedett ármentes sík részek. A felszín itt enyhén tagolt, mozgalmassabb, mint az alacsony ártéri részeken, ez a mozgalmasság azonban csak kis magasságkülönbséget jelent. Ezen az északi határon a kistáj domborzata élesen megtörik és így folytatódik már legmagasabban fekvő, sík, azonban domborzatilag tagoltabb egységben.

Az Ormánság középső északi része 96 – 130 m tengerszint feletti magasságú, teraszos, a déli részén futóhomokkal fedett hordalékkúp síkság. A felszíne kevésbé mozgalmasságú. A kistáj délkeleti része változatos felszínű, enyhén hullámos, morotvakkal, holtágakkal tagolt síkság. A terület mozgalmasságát elsősorban a kelet-nyugati irányú futóhomok felhalmozódások okozzák. A tájegység lefolyási viszonyai kedvezőtlenek, belvizek által veszélyeztetett.

2.1.2. Éghajlati adottságok

Dél-Baranya klímájára jellemző a szubmediterrán hatás, ami az Ormánság éghajlatát is meghatározza. E hatásnak köszönhetően nyáron igen meleg van, a tél viszont enyhébb, mint a környező vidékeken. A télen leeső hó mennyisége általában valamivel több, mint a megye többi részén. A térségre jellemző holtágak, a gyorsan felmelegedő laza homoktalajok, valamint a nagyobb csapadékhajlam miatt még melegebbnek tűnik a terület klímája.

Az éves csapadékmennyiség átlagosan 650–760 mm, melyből a vegetációs időszakra 370–480 mm jut. A hótakarós napok száma mindössze 35–40 nap évente. Sajnálatos, hogy az elmúlt években egyre inkább elmarad a júniusi csapadék maximum, ami jelentősen befolyásolja a vidék élővilágát.

A területen az északi és az északnyugati szélirány az uralkodó. A térségen belül az évi középhőmérséklet mindenütt 10,4–10,6°C körül alakul. A vegetációs időszakban az átlagos hőmérséklet 16,8–17,2°C körüli. A fagymentes napok száma átlagosan 195–200 nap, bár ez az érték az elmúlt években valószínűleg még magasabb lett. A leghidegebb hőmérséklet átlagosan –14, –17°C alá nem süllyed. A legmelegebb hónap 21,5°C-ot meghaladó középhőmérséklettel a július. A napsütéses órák száma is magas, átlagosan 1950–2000 óra/év, azonban az Ormánság nyugati részén (így Sellyén is) ennél valamivel kevesebb. A csapadék mennyisége Sellye térségében több mint a kistáj keleti részein. A vegetációs időszakra átlagosan 800–830 napsütéses óra jut, télre pedig 190–215 óra. Az ariditási index az Ormánság nyugati részén (így Sellyén is) kedvezőbb, 0,9 körüli.

Baranya megye déli része, így Sellye is a „7b” USDA-télállósági zónába tartozik, vagyis az ország legenyhébb klímájú területeinek egyike, ahol a téli minimum középhőmérséklet általában –15°C fölött van.

A park területén belül van néhány kisebb terület, ahol a mikroklíma eltér az átlagostól, így különböző ökológiai igényű növényeknek kedvez. Ilyen a kastélytól nyugatra található tisztás északnyugati pereme, ami déli irányban lejt, talaja könnyen felmelegedő homoktalaj. A kastélytól keletre

telepített közönséges lucok alatt árnyékosabb, párásabb, hűvösebb klíma van. Ugyanez igaz a park délnyugati szegletére, a vérbükkök környékére, valamint a kastélytól délre fekvő franciapark mindkét oldalán található fás területekre is.

2.1.2. Talajtani adottságok

A Drávamente déli karéjára legnagyobbbrészt a réti, réti-öntés, valamint a nyers öntéstalajok előfordulása jellemző. Közös jellemzőjük, hogy az alapkőzetük alluviális üledék, mechanikai összetételük a homokos vályogtól, a vályogon át, az agyagos vályogig terjed. Vízgazdálkodási viszonyaik általában közepesek, legnagyobbbrészt gyenge és közepes víztartó képességűek, kémhatásuk általában gyengén savanyú. Az elsősorban homokos fedőrétegű területeken gyakran előfordulnak igen kedvezőtlen vízgazdálkodású talajok is. A termőréteg vastagsága változó, szinte mindenhol meghaladja az 1 m-t, csak a folyó menti területeken sekélyebb ennél. Utóbbiaknak a termőképessége kevés kivételtől eltekintve közepesen gyenge, a nagyobb termőréteg-vastagságú területeken közepes. A Dráva menti nyers öntések talajminősége V-VI. osztályú. A terület nagy részét szántóként művelik.

A Dráva árterére elsősorban az öntés réti talajok jellemzőek, mechanikai összetételük általában homokos-vályog, melyek a VI. termékenységű osztályba tartoznak. Mész tartalmuk változó, általában alacsony. A területek jellemző hasznosítási módja az erdő (25%), a rét (15%), valamint a szántó (kb. 60%). Az Ormánság középső része már távolabb fekszik a Drávától, a talajtípusok részaránya (%) itt az alábbiak szerint alakul:

- réti talajok: 33 %
- réti öntéstalajok: 44 %
- erdőtalajok: 15 %
- csernozjomok: 7 %

A park talaja főként homok (humuszos homok)- és öntés réti talaj. Főleg a humuszos homoktalajra jellemző, hogy rendkívül puha, képlékeny, ezért a taposásra érzékeny. A park talajáról elmondható, hogy összességében (a fenyővel borított részeket kivéve, ahol erősen savanyú a talaj) a talaj gyengén savanyú, kis sótartalmú, mészhányos, gyenge humusztartalommal bíró, káliumhiányos talaj.

2.2. Biológiai jellemzők

2.2.1. Növényzet

A park területén jelenleg 415 fásszárú és 238 lágyszárú taxon található. A 415 fásszárú taxonból 92 nyitvatermő (22%). Az örökzöldek száma a 415-ből 158 (38%), beleértve mind a tű-, a pikkely- és a lomblevelű örökzöldeket.

Felmérések korábban csak a fásszárú taxonokról készültek (Reuter Kamilló 1968, Schmidt Gábor 1975). A fentiekben feltüntetett fajszámok a 2014 júliusában befejeződött KEOP konstrukció keretében emelkedtek erre a szintre. A projekt előtt a fás taxonok száma 278 volt, a lágyszárúaké pedig 173.

Korábbi növénytelepítések, növénypusztulások

A „Kisparc” 2001-ben fel lett újítva, területileg pedig elenyésző részét képezi a parknak, jelentős botanikai értéket nem tartalmaz.

A kastélyparkban (a Kispark kivételével) 1994-ben is történt növénytelepítés, ekkor a fák és cserjék 30 %-át előregedett és leromlott állapotúnak minősítették (hó, aszálykár, természetes előregedés). A felújítás során összesen nyolc fa kivágásáról van adat (1 hárs, 3 tölgy, 1 juhar, 1 kőris, 1 fenyő, 1 fekete dió). A telepítés során 250 taxon betelepítése történt meg (kb. 60 % örökzöld, 35 % lombhullató és 5 % évelő). A pályázati beszámoló szerint „az őszi felmérésnél 30 fa és cserje hiányzott. Az ápolás fogyatékoságaiból (lekaszás, stb.) adódó veszteség minimális volt, annál nagyobb az eltulajdonításból, vandál rongálásból eredő (pl. „gumós begónia ágyás teljes állománya eltűnt a téli tárolásig.” 2010-re ezeknek a növényeknek jelentős része, legalább a 40 %-a eltűnt, köztük olyan botanikailag rendkívül értékes fajok, mint a homoktövis (*Hippophae rhamnoides*), a szibériai törpetuja (*Microbiota decussata*), a szecsuanai ősz-mamutfenyő (*Metasequoia glyptostroboides*), a szahalini luc (*Picea glehnii*), a sziklás-hegységi szürke luc (*Picea engelmannii*), a kínai lilabogyó (*Callicarpa bodinieri*) és még sok egyéb faj. A növények eltűnésének legfőbb oka a lopás és a vandalizmus, valamint az öntözési lehetőség hiánya volt (különösen az elmúlt évek szélsőségesen aszályos nyarai miatt). Gyakori jelenség, hogy Karácsony előtt a fenyőket „letetejezik”, vagyis a csúcsukat levágják és ellopják karácsonyfának. Ezek a növények ágvilágak lesznek, idősebb fenyőkön is jól látszik. Ez a csonkolás történt az értékebb fenyőfélék közül pl. a himalájai cédrussal és a bosnyák szomorú luccal. 2009. évben 6 taxon tűnt el a parkból (kettő vandalizmus miatt (kései végzetcserje, hibrid díszakác), kettő másik kiszáradt (mandula, csavart ágú mogyoró) és kettőt élettani vagy egészségi okokból kellett kivágni (himalájai selyemfenyő, mezei szil).

A természetes vegetáció maradványai:

Ami a kastélypark növényzetét illeti, lágyszárú faji összetétele szoros kapcsolatban áll az ormánsági erdőkkel. Ezen növények túlnyomó része őshonos, azaz a potenciális vegetációból (*Circaeo—Carpinetum*) származik, ezt igazolja a mára tömegesen elszaporodott erdei varázslófü (*Circaea lutetiana*) és még sok egyéb faj. A lágyszárúak között akad két faj, amelyeket egyértelműen szépségük miatt telepítettek be. Ez a két faj az illír sáfrány (*Crocus tommasinianus*) (valamint hibridje, melynek pontos meghatározása genetikai vizsgálattal lehetséges) és a téltemető (*Eranthis hyemalis*). Az említett két fajon kívül a többi őshonos lágyszárú faj eredetileg is élhetett a területen, de az sem kizárható, hogy egyes fák betelepítésekor került be néhány faj pl. földlabdával.

A kastélypark területén egykor élt növénytársulás pontos meghatározása gyakorlatilag nem lehetséges, csak megközelíthető a maradványok alapján. Kettő növénytársulásról valószínűsíthetjük, hogy egykor itt élt. Az egyik a tölgy—kőris—szil ligeterdő (*Fraxino pannonicae—Ulmum*). Ezt látszik alátámasztani az, hogy a Dráva egykor Sellye nyugati határától mindössze néhány száz méterre folyt, valamint, hogy a parkban megjelennek az előbb említett társulás fajai, miszerint a lombkoronaszintet a kocsányos tölgy (*Quercus robur*) alkotja magyar kőrissel (*Fraxinus angustifolia* subsp. *pannonica*) és vénic szillel (*Ulmus laevis*) elegyedve. A társulásban előfordul a gyertyán (*Carpinus betulus*), a mezei szil (*Ulmus minor*), a vadalma (*Malus sylvestris*) és a hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*) is. Ma ezek a fajok előfordulnak a területen. Liánok közül jellemző a borostyán (*Hedera helix*). A cserjeszint jellemző fajai is előfordulnak, mint a tatárjuhar (*Acer tataricum*), a közönséges mogyoró (*Corylus avellana*) és a veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*).

Lágyszárúak közül a tavaszi aspektus fajai az odvas keltika (*Corydalis cava*), a bogláros szellőrózsa (*Anemone ranunculoides*), a sárga tyúktarj (*Gagea lutea*), a kis meténg (*Vinca minor*) és a salátaboglárka (*Ficaria verna*). A gyepszintben előfordul az erdei lórom (*Rumex sanguineus*), a

pettyegedett tüdőfű (*Pulmonaria officinalis*), az erdei ibolya (*Viola sylvestris*) és a hamvas szeder (*Rubus caesius*), valamint az erdei szálkaperje (*Brachypodium sylvaticum*) és a szagos müge (*Galium odoratum*). Az imént leírt kép leginkább a park délkeleti részére illik, bár az említett fajok közül sok másutt fordul elő a parkban, mára sajnos nem alkotnak egységet. SOÓ Rezső a Dráva-mentén előforduló, a szlavóniai keményfaerdőkkel rokonságot mutató állományokat *Rusco–Fraxino–Ulmetum* névvel írta le. Ezt alátámasztja a kastélypark területén elszaporodott védett szúrós csodabogyó (*Ruscus aculeatus*), mely szerencsére a mai napig is előfordul az ormánsági erdőkben is.

Az előbb említett társulás mellett szintén valószínű, hogy a területen egy másik, a dél-dunántúli gyertyános–kocsányos tölgyes (*Fraxino pannonicae–Carpinetum*) is előfordulhatott egykor. Ez a társulás a Dráva öntésterületeire, így az Ormánságra is jellemző. Faji összetételében hasonló a tölgy–kőris–szil ligeterdőhöz, ebben a társulásban azonban a lombkoronaszintben a kocsányos tölgy és a magyar kőris mellett nem a vénic szil jelenik meg, hanem helyette a gyertyán. Cserjeszintje is nagyon hasonló, megjelenik még az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*) és a csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*) is. Lágyszárúak tekintetében is nagy a hasonlóság az előbbi társulással. Jellemző fajai közül a parkban megjelenik a helyenként tömegesen előforduló podagrafű (*Aegopodium podagraria*), kevés helyen a bükkös sás (*Carex pilosa*), a hagymás fogasír (*Dentaria bulbifera*), a sárga árvcsalán (*Galeobdolon luteum*) és a szagos müge, a néhány helyen szintén tömegesen megjelenő erdei varázslófű, kis meténg, salátaboglárka és az odvas keltike. A területen a társulás képébe illő mezofil lomberdei fajok is előfordulnak, mint a berki szellőrózsa (*Anemone nemorosa*), a bogláros szellőrózsa és a kapotnyak (*Asarum europaeum*). Szubmediterrán jellegre utal a védett szártalan kankalin (*Primula vulgaris*) és a szúrós csodabogyó.

Az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (Á-NÉR) kategóriarendszere szerint a kastélypark élőhely-kódja P6, vagyis „Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával”. A definíció alapján olyan területek, amelyek őrzik az egykori vegetáció maradványait, vagy – ahol az erőteljes kezelések hiányában – az eredeti vegetáció regenerálódásnak indult. A Nemzeti Biodiverzitás Monitorozó Rendszer XI. Élőhely-térképezés 2. módosított kiadásában felsorolt természetességi kategóriák közül leginkább a 2-es számú kategória illik a kastélyparkra (ha az eredeti társulást vizsgáljuk), miszerint természetessége erősen leromlott / közepesen regenerálódott állapotú. A 2-es természetességi kategória definíciója szerint „a fajkészlet jellegtelen, a zavarástűrők, „gyomok”, özöngyomok uralkodnak, a növényzet szerkezete szétesett vagy fejletlen (monodomináns, egykorú foltok, kevés faj él együtt), a növényzet gyakran fragmentált, a termőhely általában leromlott, természetesebb élőhelyet nemigen lehetne megnevezni. Ha felismerhető az eredeti élőhely, állapota akkor is „igen rossz”, többnyire nagy az adventív fajok borítása”. Természetesen a fogalomban leírt jellemzőket nem lehet az egész park területére egységesen értelmezni, hiszen a parkon belül a kisebb területek természetessége is egymástól nagyon eltérő.

Egy ilyen, nagymértékben mesterséges úton kialakított park esetében a természetesség nem jelent különösebb pozitív vagy negatív minősítést, csupán a faji összetétel vizsgálatának egy érdekes és fontos pontja.

A kastélypark kiemelkedő botanikai értékei

Egy faj értékét több szempontból is meg lehet közelíteni. Értékes lehet azért, mert gyűjteményes kertekben, arborétumokban vagy éppen kastélyparkokban ritkán fordul elő, a világ más tájáról behozott ritkaság, egzóta taxon. Másik szempont lehet egy növény mérete, illetve a méretéből

következtethető kora. A parkban élő fák életkorát csak becsülni lehet, mert egyetlen idősebb fáról tudjuk pontosan, hogy mikor ültették, ez pedig a hegyi mamutfenyő (*Sequoiadendron giganteum*), melyet 1927-ben ültetett Draskovich Iván gróf. Díszítő értékük miatt is eltérő értéket képviselnek az egyes taxonok, ebből a szempontból kitüntetett szerep jut az örökzöldeknek. A faji védelem alatt álló fajok is értékesek, még ha nem is az eredeti termőhelyeiken vannak.

Ha botanikai értékekről van szó, rendkívül nagy jelentőséggel bírnak az egzóta fajok. Ezek a kastélypark keletkezése óta folyamatosan kerültek a területre. A grófok és bárók idejében szinte versengés folyt, hogy kinek van szebb és fajgazdagabb parkja, ez a versengés nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a parkba nagy számban ültettek egzóta taxonokat. Az örökzöldek körében különösen nagy a változatosság. Egyes növényfajoknak több fajtája is megtalálható a parkban, ilyenek pl. a tuják, a hamisciprusok, a borókák, a puszpángok, a magyalok, stb.

Kiemelkedő botanikai értékeknek tekinthetjük a már említett, eredeti vegetációból megmaradt lágyszárú fajokat, melyek az aljnövényzetet alkotják sok helyen (sárga tyúktaréj, erdei gyömbérgyökér, kis meténg, foltos árvacsalán, foltos kontyvirág, stb.).

Spontán megjelenő (gyomosító) adventív és honos fajok a kastélyparkban

Az adventív fajok lehetnek jövevények vagy behurcoltak. Közülük nem minden faj jelent problémát, többnyire csak az inváziós gyomok. Gondot jelentenek amiatt, hogy egyrészt jellegtelen, nem az adott környezetbe illőkülsőjükkal rontják a park esztétikai képét, másrészt pedig kompetítorként viselkednek a park botanikai értékeivel szemben, legyenek akár védett fajok, akár ritka egzóták. Természetvédelmi szempontból rendkívül fontos arra gondolnunk, hogy a parkban található jövevényegyedek „fertőzési forrást” jelentenek a környéken élő természetes növény-együttesek számára. Erre jó bizonyíték a parkon kívül megjelent lepényfa, zöld juhar és bálványfa egyedek.

Az adventív fásszárú fajok közül kb. 11, lágyszárúak közül pedig mindössze kb. 4 faj jelent problémát. Ezek jó része már csak parkon kívüli magesőből ered, mivel visszaszorításuk a 2012-2014 között lefutott felújításnak köszönhetően megvalósult.

2. táblázat: fontosabb gyomosító adventív fajok a park területén

Gyomosító adventív fásszárú fajok	Gyomosító adventív lágyszárú fajok
Zöld juhar (<i>Acer negundo</i>)	Kanadai betyárkóró (<i>Conyza canadensis</i>)
Vadgesztenye (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	Hibrid keserűfű (<i>Fallopia × bohemica</i>)
Bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>)	Amerikai alkörmös (<i>Phytolacca americana</i>)
Nyugati ostorfa (<i>Celtis occidentalis</i>)	Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)
Amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	
Lepényfa (<i>Gleditsia triacanthos</i>)	
Fekete dió (<i>Juglans nigra</i>)	
Fehér eperfa (<i>Morus alba</i>)	
Közönséges vadszőlő (<i>Parthenocissus inserta</i>)	
Cseresznyeszilva (<i>Prunus cerasifera</i>)	
Vörös tölgy (<i>Quercus rubra</i>)	

Az őshonos fajok között is vannak olyanok, amelyek gyomként jelentkeznek. A parkban összesen kb. 20 őshonos faj képes spontán megjelenésével olyan helyeken felbukkanni, ahol nem kívánatos, közülük 9 faj fásszárú. Leginkább a fekete bodza és a mezei juhar gyomosít a területen, ezek

mechanikai úton visszaszoríthatók. Az előbb említett két faj mellett még a közönséges borostyán igényel leginkább folyamatos kezelést, mivel a parkban sok helyen árnyéki gyeppótlóként van jelen, így a fatörzsekre szinte mindenütt képes felkúszni. Az el nem távolított borostyánok a faegyedek teljes leromlásához vezetnek.

2.2.2. A kastélypark állatvilága

Pontos felmérés nem készült, de a park faunája igen változatos, több védett faj is előfordul a területen, főként madarak.

2.2.3. Védett fajok a park területén.

Amellett, hogy történeti kertről van szó, mely a gyűjteményes kertté válás útján megkezdte, nem tekinthetünk el attól, hogy a parkban számos védett állat- és növényfaj található (100/2012. (IX. 28.) VM rendelet):

A parkban 25 védett növényfaj fordul elő, ezek közül 2 fokozottan védett. További 3 faj a 13/2001. (V.9.) KöM Rend. 7. melléklete alapján „Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növényfajok” listáján szerepel.

2. Táblázat: Védett növény- és állatfajok részletesen

2/1. Növények:

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj) és eszmei értéke.
1.	Bársonyos görvélyfű	<i>Scrophularia scopolii</i>	védett (é.: 5000 Ft)
2.	Bársonyos kakukkszegfű	<i>Lychnis coronaria</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
3.	Erdei tündérfűrt	<i>Aruncus dioicus</i>	védett (é.: 5000 Ft)
4.	Fűzlevelű gyöngyvessző	<i>Spiraea salicifolia</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
5.	Gimpáfrány	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	védett (é.: 5000 Ft)
6.	Havasi ribiszke	<i>Ribes alpinum</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
7.	Hibrid sáfrány (illír sáfrány hibridje, a másik szülőfaj kétes)	<i>Crocus</i> (hibrid)	védett (é.: 50 000 Ft)
8.	Illír sáfrány	<i>Crocus tommasinianus</i>	védett (é.: 50 000 Ft)

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj) és eszmei értéke.
9.	Keleti gyertyán	<i>Carpinus orientalis</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
10.	Királyharaszt	<i>Osmunda regalis</i>	fokozottan védett (é.: 250 000 Ft)
11.	Kockásliliom	<i>Fritillaria meleagris</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
12.	Leánykökörcsin	<i>Pulsatilla grandis</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
13.	Lónyelvű csodabogyó	<i>Ruscus hypoglossum</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
14.	Pázsitos nőszirm	<i>Iris graminea</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
15.	Pofók árvacsalán	<i>Lamium orvala</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
16.	Sárga sásliliom	<i>Hemerocallis lilio-asphodelus</i>	fokozottan védett (é.: 100 000 Ft)
17.	Struccpáfrány	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
18.	Szálkás pajzsika	<i>Dryopteris carthusiana</i>	védett (é.: 5000 Ft)
19.	Szártalan kankalin	<i>Primula vulgaris</i>	védett (é.: 5000 Ft)
20.	Szentendrei rózsza	<i>Rosa sancti-andreae</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
21.	Szibériai nőszirm	<i>Iris sibirica</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
22.	Szirti fanyarka	<i>Amelanchier ovalis</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
23.	Szúrós csodabogyó	<i>Ruscus aculeatus</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
24.	Tarka nőszirm	<i>Iris variegata</i>	védett (é.: 5000 Ft)
25.	Téltemető	<i>Eranthis hyemalis</i>	védett (é.: 5000 Ft)
26.	Hóvirág	<i>Galanthus nivalis</i>	13/2001. (V.9.) KöM Rend. 7. melléklete alapján „Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növényfajok” listáján szerepel
27.	Jósika orgona	<i>Syringa josikaea</i>	13/2001. (V.9.) KöM Rend. 7. melléklete alapján „Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növényfajok” listáján szerepel

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj) és eszmei értéke.
28.	Sárga havasszépe	<i>Rhododendron luteum</i>	13/2001. (V.9.) KöM Rend. 7. melléklete alapján „Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növényfajok” listáján szerepel

2/2. Állatok:

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj)
1.	Éti csiga	<i>Helix pomatia</i>	védett (é.: 2000 Ft)
2.	Kerti csiga	<i>Cepaea hortensis</i>	védett (é.: 5000 Ft)
3.	Óriás keresztspók	<i>Araneus grossus</i>	védett (é.: 5000 Ft)
4.	Imádkozó sáska	<i>Mantis religiosa</i>	védett (é.: 5000 Ft)
5.	Szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
6.	Erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
7.	Kecskebéka	<i>Rana esculenta</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
8.	Levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
9.	Barna varangy	<i>Bufo bufo</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
10.	Zöld varangy	<i>Bufo viridis</i>	védett (é.: 10 000 Ft)
11.	Fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
12.	Zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
13.	Lábatlan gyík	<i>Anguisfragilis</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
14.	Erdei sikló	<i>Elaphe longissima</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
15.	Rézsikló	<i>Coronella austriaca</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
16.	Vízisikló	<i>Natrix natrix</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
17.	Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
18.	Balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>	Magyarországon nem védett, de szerepel a Madárvédelmi Irányelv (79/409/EGK) II/2.

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj)
			mellékletében
19.	Barátcinege	<i>Parus palustris</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
20.	Barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
21.	Csicsörke	<i>Serinus serinus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
22.	Csilpcsalpfüzike	<i>Phylloscopus collybita</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
23.	Csuszka	<i>Sitta europaea</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
24.	Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
25.	Erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
26.	Fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	védett (é.: 25 000 Ft), valamint szerepel a Madárvédelmi Irányelv (79/409/EGK) II/2-es mellékletében
27.	Fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
28.	Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
29.	Házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős állatfajok listáján szerepel (3. melléklet a 100/2012. (IX. 28.) VM rendelethez)
30.	Kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
31.	Kék cinege	<i>Parus caeruleus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
32.	Kis fakopáncs	<i>Dendrocopos minor</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
33.	Kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
34.	Közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
35.	Meggyvágó	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
36.	Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
37.	Nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
38.	Örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>	Magyarországon nem védett, de szerepel a Madárvédelmi Irányelv (79/409/EGK) II/1. és III/1.-es mellékletében
39.	Örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>	védett (é.: 25 000 Ft)

	A faj magyar neve	A faj latin neve	A faj védelmi státusza (védett, fokozottan védett, madár- vagy élőhelyvédelmi irányelv mellékleteiben szereplő faj)
40.	Rövidkarmú fakusz	<i>Certhia brachydactyla</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
41.	Szajkó	<i>Garrulus glandarius</i>	Magyarországon nem védett, de szerepel a Madárvédelmi Irányelv (79/409/EGK) II/2. mellékletében
42.	Szarka	<i>Pica pica</i>	Magyarországon nem védett, de szerepel a Madárvédelmi Irányelv (79/409/EGK) II/2. mellékletében
43.	Sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
44.	Szécinege	<i>Parus major</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
45.	Szürke légykapó	<i>Muscicapa striata</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
46.	Tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
47.	Tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
48.	Vadgerle	<i>Streptopelia turtur</i>	védett (é.: 50 000 Ft)
49.	Vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
50.	Zöldike	<i>Carduelis chloris</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
51.	Keleti sün	<i>Erinaceus concolor</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
52.	Vakond	<i>Talpa europaea</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
53.	Mókus	<i>Sciurus vulgaris</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
54.	Közönséges késeidenevér	<i>Eptesicus serotinus</i>	védett (é.: 25 000 Ft)
55.	Denevér fajok	-	(pontos meghatározásuk történt meg)

2.3. Gazdasági, társadalmi, kulturális jellemzők

2.3.1. Idegenforgalom, turizmus

A park idegenforgalmi jelentősége közepes, ez egyrészt a népszerűsítés hiányából is fakad. Idegenforgalmi terheltsége csekély, de növekedő tendenciát mutat.

2.3.2. Települési viszonyok

A kastélypark Sellye Város belterületén fekszik, műemléki környezetben. A terület megfelelő elkerítettségének köszönhetően (KEOP 2012-2014) a nem kívánatos antropogén hatások jelentősen csökkentek. Sellye kisvárosi mivoltából adódóan a légszennyezés meglehetősen kismértékű, nincs hatással a kastélypark élővilágára.

2.3.3. Oktatás, bemutatás

A parkról több ismertető kiadvány is készült (az egyik legalaposabb ilyen kiadvány a Pápay Jenő szerkesztésében, 1987-ben megjelent „A sellyei arborétum” című ismertető füzet), ezek azonban mind elavultak, a régi, nem aktuális fajlistákat tartalmazzák.

A kastélypark flórájáról diplomamunka keretében részletes felmérés készült 2009-ben.

A park botanikai és kerttörténeti oktatási célból többször is bemutatásra került, valamint az általános iskolások oktatásának kis mértékben része (környezetismeret, természetismeret, biológia). A park jelenleg kutatásnak nem tárgya.

A kastélypark jelenleg bejelentkezés nélkül, szabadon látogatható terület.

2.3.4. Kultúrtörténeti értékek

Ugyan külön helyrajzi számmal rendelkezik a Draskovics-kastély, ennek ellenére mégis a park szerves részének kell tekintenünk, hiszen a park eme országos védelem alatt álló épület műemléki környezete. A parkban található kultúrtörténeti emlékek sorába tartozik a kastély keleti lejtőjének alján található filagória a két gyümölcskosárral, valamint a mértani kert virágtartói, homokkő lépcsői, és a központi lépcső felett található vörös mészkőből faragott baluszteres korlát.

2.3.5. Táj értékek

A kastély és a park Sellye belvárosi képének meghatározó része.

2.4. Adatbázisok

2.4.1. Számítógépes adatbázisok

Rendelkezésre áll, MS Office Excel fájl a park növényzetéről (felmérések, fajlisták, stb.).

2.4.2. Térképek

- 1975: Schmidt Gábor térképe a park dendrotaxonjairól (hiányos, méretarány 1:500)
- 1984: Csepeli Zoltán által készített térkép a dendrotaxonokról (méretarány 1:500)
- 2009: Vitkovics Ádám térképe (Csepeli Z. térképének aktualizált változata a dendrotaxonokról, méretarány: 1:500)
- 2011: Geodéziai felmérés (Tervezési Alaptérkép – Geo-CAD Földmérő és Térképészeti Bt., KEOP projekt része, méretarány: 1:500)
- 2014: Megvalósulási terv (Szabadics Anita, Klagyivik-Szabó Mária, Vitkovics Ádám)

3. CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA

3.1. A terület értékelése

3.1.1. Természetvédelmi jelentőség értékelése

Kritérium	Minősítő jellemző
Méret	A park teljes területe 7,3707 ha, a terület egésze védett.
Diverzitás	A diverzitás több szinten is jelentős (flóra és fauna diverzitása, nemzetség-szintű, faji-szintű, stb.). A parkban jelenleg 415 növény taxon van jelen, ezekből 23 faj védett, 2 pedig fokozottan védett. A védett állatfajok száma az 50-et meghaladja, fokozottan védett nincs köztük.
Természetesség	A park egyes területein a természetesség bizonyos fokon jelen van, ezt a természetességet az eredetileg itt élt vegetáció maradványai jelentik (köztük védett fajokkal). A park egyébként túlnyomóan egzóta fajokból, „antropogén módon” kialakított növény-együttes.
Ritkaság	Régiós tekintetben igen ritka az ilyen nagyfokú diverzitással rendelkező kastélypark.
Sérülékenység	A kastélypark folyamatos, szakszerű gondozást igényel.
Környezet	A park antropogén környezetben található, a park kastély előtti része (Kispark) Sellye belvárosának képét meghatározza.
Terület-történet	A park kialakulása a kastély megépítésével egy időben kezdődött. A kastélyt gróf Batthyány Lajos építtette 1744-1750 között. A Draskovich család tulajdonába nászajándékként került a kastély, mikor Draskovich Károly (1807-1855) feleségül vette Batthyány-Strattmann Erzsébetet. A parkot ettől kezdve a Draskovich család gondozta, gyarapította, egészen a II. Világháborúig. A II. Világháború alatt súlyos veszteségeket szenvedett a park. A háború után Sellye járási székhely lett, ekkor kezdték el rendbe hozni a parkot. Sellyétől 1963-ban megvonták a járási székhely címet, ettől kezdve a park gyakorlatilag gazdátlaná vált.
Potenciális természetvédelmi értékek	Esztétikai, tájképi, botanikai értékkel bír. Városképi és botanikai szempontból értékes növényanyag.
Különleges tudományos jelentőség	A védett terület nem rendelkezik különleges tudományos jelentőséggel.

3.1.2. A legfontosabb természeti értékek meghatározása

A legfontosabb természeti értékeket a parkban található védett növény (25) és állatfajok (több, mint 50 faj), valamint a rengeteg egzóta növényfaj jelenti (ilyenek: hegyi mamutfenyő, fésűs mocsárciprus, pikkelyes mocsárciprus, csikófarkak, mérges vadgesztenye, örökzöld benge, mandzsu áltiszafa, numídiai jegenyefenyő, japán szugifenyő, csillagvirágú liliomfa, keleti luc, kék duglászfenyő, kanadai hemlokfenyő, japán liliomfa, gránátalma, vérbükk, selyemakác, bosnyák szomorú luc, közép-kínai juhar, koreai jegenyefenyő, stb.).

A területen nincs jelentős földtani, víztani érték.

3.2. Ideális természetvédelmi célkitűzések

- A park florisztikai anyagának, főként a fásszárú egzotáknak és a védett növényfajoknak, valamint az eredeti vegetáció maradványainak fennmaradását biztosítani, életkörülményeiket javítani, lehetőség szerint fejleszteni, bővíteni kell.
- A kastélypark faunájának életfeltételeit fenntartani, lehetőség szerint fejleszteni.
- A kerttörténeti értékek (élő és élettelen) megóvása, pótlása, helyreállítása, rekonstrukciója.

3.3. Korlátozó és veszélyeztető tényezők

3.3.1. A korlátozó és veszélyeztető tényezők összefoglalása:

- Természeti hatások, folyamatok:
  - Növények elöregedése, ritkulása
  - Időjárási szélsőségek gyakorisága fokozódik
  - Kártevők és kórokozók megjelenése, elszaporodása
  - Invazív növényfajok, gyomok megjelenése, elszaporodása
- Antropogén (emberi) hatások:
  - További telekosztás, értékesítés
  - Gondozás hiánya, elmaradása
  - Víz- és tápanyag-utánpótlás lehetőségének hiánya
  - Vandalizmus, szemetelés, lopás, stb.

3.3.2. A kezelés korlátai

- A kastélypark hivatalos kezelője a Sellye Kommunális Beruházó és Szolgáltató Kft.
- A park egész területe önkormányzati tulajdonban van, mely helyi jelentőségű védett terület. A területi védelmen felül számos faji védelem alatt álló állat és növény is található a parkban. A kezelés során ezekre fokozott figyelemmel kell lenni.
- A kertben élő növényzetről kimutatás rendelkezésre áll.
- A Helyi Építési Szabályzat alapján az építési övezetben az építési hatósági jogkört a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal jogutód intézménye) gyakorolja, telekalakítás és építés ennek előírásai szerint történhet.
- Az kastélypark területén építmény a rekonstrukciós terv alapján, a fent említett hatóság engedélyével helyezhető el. Az engedélyezési eljárásba a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot be kell vonni.

3.3.3. A korlátozó és veszélyeztető tényezők hatása a célkitűzésekre

A természeti folyamatok alapvetően befolyásolják a kezelés céljait. Az olyan belső tényezők, mint pl. a növények korosodása, a tervezésben könnyen kalkulálható, nem okoznak jelentős változásokat. A külső természeti hatások legtöbbször időszakosan jelentkeznek (kórokozó megjelenése és elszaporodása, szél- és viharkárok), ezek nagy hatással lehetnek a park növényállományára.

Az antropogén hatások alapvetően és jelentősen meghatározzák a kastélypark állapotát.

A terület kezelése, fejlesztése során a 3.3.2. fejezetben felsorolt pontok meghatározóak, azokra maximálisan figyelemmel kell lenni.

4. GYAKORLATI CÉLKITŰZÉSEK, STRATÉGIÁK ÉS FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

4.1. Gyakorlati célkitűzések

A tájképi és botanikai, természetvédelmi jelentőségű növényállomány, valamint a park állatvilágának fennmaradása, annak biztosítása, a park élettelen elemeinek, történeti stílusjegyeinek helyreállítása és megőrzése a lehetőségek maximális kihasználásával.

A kastélypark természetvédelmi, kerttörténeti- és botanikai oktatási célú bemutatásának elősegítése, megalapozása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák

4.2.1. A kastélypark, mint védett fajok élőhelye

A fenntartó, helyreállító kezelések során (fűnyírás, metszés, öntözés, takarítás, stb.) fokozott figyelemmel kell lenni a parkban élő védett növény- és állatfajokra. Azok élőhelyét a számukra legoptimálisabb állapotba kell hozni, majd azt az állapotot fenn kell tartani.

4.2.2. A kastélypark látogathatósága

A park szabadon látogatható reggeltől sötétedésig. A látogathatóság korlátozása időnként elengedhetetlen a védett fajok, botanikai és egyéb értékek megőrzéséhez, valamint a kívánt állapot fenntartásához. A Helyi Építési Szabályzattal összhangban a park teljes elkerítésére kell törekedni annak védelme céljából.

4.2.3. Oktatás és bemutatás

A természetvédelmi terület megismertetése, oktatási és bemutatási hasznosítása kívánatos.

4.2.4. Terület- és földhasználat

- A természetvédelmi területen a terület további felosztásának engedélyezése nem célszerű.
- A telken végzett beruházások (bontások, építkezések) csak a védett növényanyag fennmaradását szolgáló megfelelő védő intézkedések kikötésével engedélyezhetők.
- A fák környezetében aszfaltozással történő burkolás nem engedélyezhető.

4.3. Kezelési feladatok

4.3.1. Kezelés

4.3.1.1. A kastélyparkban lévő növények és állatok védelmét szolgáló kezelési előírások

- A meglévő florisztikai felmérés mellett a park fáinak állapotát is rendszeresen fel kell mérni. A felmérés alapján balesetveszélyesnek, erősen leromlott egészségi állapotúnak ítélt faegyedeket el kell távolítani a területről. Amennyiben ezek egy-egy taxon utolsó egyedei a parkban, azok pótlásáról is gondoskodni kell, hogy a diverzitás ne csökkenjen.
- Tilos a faji védelem alatt álló növények kiirtása, elpusztítása, leszedése, kiásása vagy bármilyen módon történő károsítása. A faji védelem alatt nem álló, de nemzetközi jelentőséggel bíró fajok (*Rhododendron luteum*, *Syringa josikaea*, *Galanthus nivalis*) kezelése azonos módon kell, hogy történjen, mint a védett fajok esetében. Ezeknek a fajoknak az optimális életfeltételeit fenn kell tartani (még akkor is, ha a többi nem védett faj rovására történik ezen fajok

életfeltételeinek javítása és fenntartása). A védett fajok (valamint az említett három nemzetközi jelentőségű faj), illetve a kiemelkedő történeti és botanikai értékkel bíró fajok kezelése, gondozása előtérbe helyezendő a többi fajnál.

- A kezelés, rekonstrukció, rehabilitáció során a védett fajokra fokozottan ügyelni kell, azokat indokolt esetben csak áttelepítéssel szabad eltávolítani az eredeti helyükről.
- Az invazív növényfajok irtása fontos részét kell, hogy képezze a kezelésnek. Az invazív, idegenhonos fajok irtása elengedhetetlen ahhoz, hogy a gyomosodást meggátoljuk. (Invazív fajokkal kapcsolatban iránymutatást ad a „Biológiai inváziók Magyarországon –Özönnövények c. tanulmánykötet I-II. kötete.)

Teljes mértékben kiirtandó gyomfajok:

- Közönséges vadszőlő (*Parthenocissus inserta*)
  - Zöld juhar (*Acer negundo*)
  - Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)
  - Amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*)
  - Hibrid keserűfű (*Fallopia × bohemica*)
  - Amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*)
  - Bálványfa (*Ailanthus altissima*)
- A park faunájának megőrzése érdekében az olyan fákat, melyeken fészek vagy odú van, az érintett állatok szaporodási és telelési idején kívül kell kezelni.
  - Az egyes madár- és más állatfajok táplálkozásának részét képező gyümölcstermő növények (som, bodza, dió, stb.) megőrzéséről és pótlásáról gondoskodni kell.
  - Vegyszeres kezelést csak különösen indokolt esetben szabad alkalmazni egy-egy fa vagy cserje kezelésére (ilyen eset, ha egy kártevő/kórokozó erős fertőzése merül fel értékes növényfajokon). Az esetlegesen szükségessé váló vegyszeres védekezést (permetezés) a tevékenységre vonatkozó előírások pontos betartásával lehet elvégezni.
  - A kastélytól délre fekvő területen, a mértani kert területén az eredeti állapot megtartására kell törekedni (gyertyánsorok gondozása, a kert élettelen elemeinek fenntartása, állagmegóvása).
  - Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása:
    - Fűnyírás: idejét mindig az aktuális időjárás, csapadékmennyiség és az adott gyepek faji összetétele szabja meg.
    - Gereblyezés, lehullott ágak, levelek, termésmaradványok összegyűjtése: az utak és gyepek karbantartásának rendszeres ápolásához tartozik a gereblyezés. Ez által az utakat borító gyöngykavics megfelelő állapotban tartható. Tömörödés és gyomosodás esetén az utakat sarabolni kell. A hó, vihar és egyéb károkból adódó lehullott ágakat össze kell gyűjteni és el kell távolítani a területről. A lehullott lomblevelek rendszeres összehúzóása az utakon és a gyepterületeken szintén fontos. Az így összegyűjtött anyagot el kell távolítani, vagy lehetőség szerint komposztálni kell. A lomb időben történő eltávolítása különösen fontos az illír sáfrányok élőhelyén (a vérbükkök alatt), hogy a növények megnyúlása és befülledése ne történhessen meg.
    - Tősarjak eltávolítása, besűrűsödött cserjék ritkítása: a kivágott fák tuskóiról fejlődő sarjakat, valamint oltványok esetében (pl. díszalmák, csüngő kőris) az alany részen megjelenő sarjakat le kell metszeni. Egyéb fák esetében is így kell eljárni, melyek hajlamosak törni sarjadni. A park egyes területeinek átláthatóságát segíteni kell a

besűrűsödött cserjék (főleg jezsámen, tiszafa, puszpáng) ritkításával, metszésével, a növény fajára, fajtájára jellemző habitusának megtartásával. A gyomosító fajok (akár invazív idegenhonosak, akár őshonosak) folyamatos figyelmet és kezelést igényelnek, ezeket legalább évi rendszerességgel vissza kell szorítani (a közönséges vadszőlőt a vegetációs időben gyakorlatilag folyamatos irtással lehet megfelelően féken tartani).

- Az esetlegesen bekövetkező, a fák vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar vagy gombafertőzések elleni növényvédelmi kezelés. Növényvédő szer csak megfelelően indokolt esetben alkalmazható, az előírások szigorú betartásával, a környező élőlények maximális figyelembevételével, különös tekintettel a védett fajokra.
- Lehetőség és szükség szerint vízpótlás. Ez szükséges lehet nyári aszály idején fiatal, gyenge gyökérzettel rendelkező, valamint kényes, vízigényes vagy hűvös, párás klímát igénylő fajok esetén (pl. havasszépék, japán babérhanga, szugifenyő, stb.).

4.3.1.2. Közlekedést, infrastruktúrát érintő kezelési előírások

A kastélypark kerítése mentén a vezetékek, valamint az út fölé hajló ágakat, el kell távolítani, a kerítéstől befelé legalább 8 m-nyi távolságban védőzónát kell kialakítani, az itt található nagyméretű fákat folyamatosan le kell cserélni legfeljebb 5-7 m magasra növő fajokkal (melyek méretüknél fogva nem jelentenek veszélyt a park mellett húzódó vezetékekre és utakra, egyéb építményekre).

4.3.1.3. Építési tevékenységet érintő kezelési előírások

A fák és cserjék környezetében építési engedély csak feltételekkel, a fák védelmét szolgáló védőintézkedések előírásával adható ki.

Tilos olyan jellegű tevékenységet folytatni (építkezés, tereprendezés), amely az értékes fák, cserjék épségét, illetve a terület eredeti rendeltetését zavarja, vagy veszélyezteti.

A fák környezetében (védőövezetében) talajbolygatással is járó építési tevékenység nagymértékben veszélyezteti azok életlehetőségeit, ezért az csak különös körülményekkel végezhető. Nem engedhető a vastagabb gyökérzet csonkolásával járó szintkialakítás.

Tilos a védett fajok környezetében/védőövezetében a talajfelszín letermelése, illetve feltöltése (kivéve, ha azok pl. áttelepítésre kerülnek).

A védőövezeten belül tilos a talajt burkolattal fedni. Amennyiben a védőövezeten belül már létezik burkolat, úgy a védőövezet betartása annak felújításakor jut érvényre.

4.3.1.4. Oktatást, bemutatást érintő kezelési tevékenységek

A „Természetvédelmi terület” jelzőtáblák azok hiánya esetén pótolandók.

Az esetlegesen szükségessé váló növényvédő-szeres kezelés esetén figyelmeztető jelzést kell alkalmazni az érintett növényeknél, betartva a növényvédő szerre vonatkozó előírásokat.

A területen elhelyezett információs táblák és növényfaj-azonosító táblák állagmegóvásáról és esetleges pótlásáról gondoskodni kell.

4.3.1.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

A kert növényanyagát, valamint faunáját és egyéb kerttörténeti és élettelen elemeit megfelelő állapotban kell tartani, azokat meg kell őrizni, szükség- és lehetőség szerint helyreállítani.

4.3.2. Adminisztráció

Védetté nyilvánítás, védelem feloldása:

A sellyei kastélypark védelmét a 10/2012 (IV. 25.) sz. Önkormányzati Rendelet mondja ki.

A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a természetvédelmi területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A rendelet – a természetvédelmi terület közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetén - a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A Természetvédelmi Törvény értelmében (1996. évi LIII.) fel kell oldani a természetvédelmi terület védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A természetvédelmi terület védettségének a feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét be kell szerezni. A természetvédelmi hatóság- állásfoglalása alapján - a nyilatkozatát 60 napon belül adja meg.

5. ÉVES MUNKATERV

TÉL:

- az év folyamán kiszáradt, elpusztult növények eltávolítása, kivágása;
- sérült növények ápolása, tisztítása;
- gépek karbantartása;
- burkolt járdák síkosságmentesítése a Kisparkban;
- hónyomások fák és cserjék tehermentesítése.

TAVASZ:

- anyagi lehetőségekhez mérten új taxonok betelepítése a parkba; kipusztultak pótlása
- rózsák és egyéb cserjék metszése;
- gyomfajok (és főleg invazív fajok) irtása;
- a kastélypark területén lévő gyöngyfavirágokkal felszórt gyalogutak karbantartása;
- általános tavaszi nagytakarítás és az ősziig tartó folyamatos fűnyírás megkezdése.

NYÁR:

- egynyári növények ültetése;
- cserjék metszése;
- gyomfajok (és főleg invazív fajok) irtása;
- zöldterületek karbantartása, fűnyírás, motoros- és kézi kaszálás;
- a park útjainak karbantartása (sarabolás, gereblyezés, szélezés);
- a park szobrainak karbantartása;
- szükség- és lehetőség szerint öntözés.

ŐSZ:

- rózsatövek és a fagyérzékeny fiatal fák, cserjék tövének takarítása;
- növénytelepítés az anyagi lehetőségek függvényében;
- a park útjainak karbantartása lehullott levelek összegereblyézése, elszállítása, komposztálása;
- egynyári virággyakból elnyíló virágok kiszedése, teleltetést igénylő fajok beszedése (pl. kanna, sétányrózsa), virággyak ásása, trágyázása;
- köedények és a szökőkút téliesítése.

5.1. Hosszútávú célok megfogalmazása

- a park növényzetének pótlása és fejlesztése;
- a parkban élő védett fajok életfeltételeinek optimalizálása és ezen állapot hosszútávú fenntartása;
- más dendrológiai gyűjteményes kertekkel kapcsolatépítés, magcsereprogram, stb.
- a kastélypark oktatási, szemléletformálási célú felhasználásának elősegítése.

6. ŐRZÉS, SZANKCIONÁLÁS ÉS LÁTOGATÁS SZABÁLYAI

6.1. Őrzés

6.1.1. A park őrzését a kezelő az önkormányzat által alkalmazott közfoglalkoztatottak bevonásával látja el. A Sellyei Polgárőrség a kezelővel kötött megállapodás alapján együtt működik a park őrzésében.

6.1.2. A park őrzését ellátó személyek kötelesek jogellenes helyzet vagy cselekmény észlelése, továbbá a védett terület veszélyeztetettsége vagy károsodása esetén bejelentést tenni a kezelő szerv felé (indokolt esetben akár rendőrség felé).

6.2. Szankcionálás

6.2.1. A természetvédelmi terület védelmére vonatkozó szabályok megsértése esetén a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv., továbbá a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény szabályai szerint kell eljárni.

6.2.2. A kiszabott természetvédelmi bírság az önkormányzat környezetvédelmi alapjának bevételi forrása.

6.2.3. A természetvédelmi bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, továbbá a helyreállításra vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

6.3. Látogatás szabályai

- 6.3.1.** A park –a helyi értékek megtekintése, kulturált pihenés céljából- minden nap, reggeltől-sötétedésig látogatható.
- 6.3.2.** A park területén kizárólag gyalogosan, a sétautakon szabad közlekedni.
- 6.3.3.** A parkban kerékpárral közlekedni és járművel behajtani –a kastélyba irányuló célforgalom és területkezelés kivételével- tilos. A kastély körüli gyöngykavicsos területre járművel felhajtani és ott parkolni (kivéve kezelő) tilos.
- 6.3.4.** A park területén tüzet rakni tilos.
- 6.3.5.** Az önkormányzat által szervezett társadalmi rendezvény kivételével a park füves területére lépni tilos, illetve fűre lépni csak a növény-azonosító táblák megközelítése céljából szabad.
- 6.3.6.** A parkban mindenki a saját felelősségére tartózkodhat.
- 6.3.7.** A park területén az állatokat zavarni, növényekben és építményekben kárt tenni, hangoskodni, dohányozni, kutyát bevinni tilos.
- 6.3.8.** A látogatók kötelesek a kastélypark rendjére és tisztaságára ügyelni.
- 6.3.9.** Szánkózás a park területén tilos.

7. MELLÉKLETEK

7.1. A parkban élő növények jegyzéke (2014. novemberi állapot)

7.1.1. Fák és cserjék, félcserjék

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
1	× Cupressocyparis leylandii	leyland-ciprus
2	Abelia × grandiflora	nagyvirágú tárnicslonc
3	Abies alba	közönséges jegenyefenyő
4	Abies alba 'Pendula'	közönséges jegenyefenyő fajta
5	Abies cephalonica	görög jegenyefenyő
6	Abies cilicica	kilikiai jegenyefenyő
7	Abies concolor	kolorádói jegenyefenyő
8	Abies concolor 'Violacea'	kolorádói jegenyefenyő fajta
9	Abies koreana	koreai jegenyefenyő
10	Abies nordmanniana	kaukázusi jegenyefenyő
11	Abies numidica	algériai jegenyefenyő
12	Abies pinsapo	andalúziai jegenyefenyő
13	Abies pinsapo 'Glauca'	andalúziai jegenyefenyő fajta
14	Acer campestre	mezei juhar
15	Acer davidii	közép-kínai juhar
16	Acer ginnala	mandzsú / tűzvörös juhar
17	Acer griseum	szürke juhar
18	Acer macrophyllum	oregoni juhar
19	Acer negundo	zöld juhar
20	Acer palmatum	ujjas juhar
21	Acer palmatum 'Atropurpureum'	vörös ujjas juhar
22	Acer platanoides	korai juhar
23	Acer platanoides 'Crimson King'	korai juhar fajta
24	Acer platanoides 'Schwedleri'	korai juhar fajta
25	Acer pseudoplatanus	hegyi juhar
26	Acer pseudoplatanus Purpurascens	vörösfonákú hegyi juhar
27	Acer saccharum	cukorjuhar
28	Acer tataricum	tatárjuhar
29	Aesculus × carnea	hússzínű vadgesztenye
30	Aesculus glabra	mérges vadgesztenye
31	Aesculus hippocastanum	fehér bokrétafa
32	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	teltvirágú bokrétafa
33	Albizia julibrissin	selyemakác
34	Amelanchier ovalis	szirti fanyarka
35	Ampelopsis glandulosa var. Brevipedunculata	változékonylevelű borostyánszőlő
36	Araucaria araucana	andoki araukária
37	Aristolochia tomentosa	molyhos farkasalma

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
38	<i>Artemisia tridentata</i> subsp. <i>Wyomingensis</i>	wyoming-i fásodó üröm
39	<i>Aucuba japonica</i>	japán babérsom
40	<i>Aucuba japonica</i> 'Variegata'	japán babérsom fajta
41	<i>Berberis</i> × <i>media</i> 'Parkjuwel'	borbolya
42	<i>Berberis</i> × <i>stenophylla</i>	keskenylevelű borbolya
43	<i>Berberis</i> × <i>wintonensis</i>	hibrid borbolya
44	<i>Berberis julianae</i>	Júlia borbolya
45	<i>Berberis</i> × <i>ottawensis</i> 'Superba'	nagylevelű vérborbolya
46	<i>Berberis sanguinea</i>	
47	<i>Berberis thunbergii</i> 'Atropurpurea'	japán borbolya fajta
48	<i>Berberis veitchii</i>	Veitch-borbolya
49	<i>Berberis vulgaris</i>	sóskaborbolya
50	<i>Berberis vulgaris</i> 'Atropurpurea'	vörös sóskaborbolya
51	<i>Betula lenta</i>	cukornyír
52	<i>Betula pendula</i>	közönséges nyír
53	<i>Betula pendula</i> 'Purpurea'	közönséges nyír fajta
54	<i>Betula pendula</i> 'Youngii'	csüngő nyír
55	<i>Buddleja japonica</i>	japán nyári orgona
56	<i>Buddleja davidii</i>	nyáriorgona
57	<i>Buxus balearica</i>	baleári puszpáng
58	<i>Buxus microphylla</i>	kislevelű puszpáng
59	<i>Buxus sempervirens</i>	örökzöld puszpáng
60	<i>Buxus sempervirens</i> 'Angustifolia'	örökzöld puszpáng fajta
61	<i>Buxus sempervirens</i> 'Aureovariegata'	aranytarka örökzöld puszpáng
62	<i>Buxus sempervirens</i> 'Suffruticosa'	örökzöld puszpáng fajta
63	<i>Buxus sempervirens</i> var. <i>arborescens</i>	örökzöld puszpáng változat
64	<i>Buxus sempervirens</i> 'Variegata'	tarka örökzöld puszpáng
65	<i>Calocedrus decurrens</i>	gyantásciprus
66	<i>Calycanthus floridus</i>	illatos fűszercserje
67	<i>Campsis radicans</i>	amerikai trombitacserje
68	<i>Caragana arborescens</i>	sárga borsófa
69	<i>Carpinus betulus</i>	közönséges gyertyán
70	<i>Carpinus betulus</i> 'Columnaris'	közönséges gyertyán fajta
71	<i>Carpinus orientalis</i>	keleti gyertyán
72	<i>Carya ovata</i>	fehér hikoridió
73	<i>Cassia marilandica</i>	vad szenna
74	<i>Castanea sativa</i>	szelídgsztenye
75	<i>Catalpa bignonioides</i>	szivarfa
76	<i>Ceanothus americanus</i>	fehér táskavirág
77	<i>Cedrus atlantica</i>	atlasz-cédrus
78	<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Pendula'	atlasz-cédrus fajta

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
79	<i>Cedrus deodara</i>	himalájai cédrus
80	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>stenocoma</i>	tauruszi libanon-cédrus
81	<i>Celtis australis</i>	déli ostorfa
82	<i>Cephalanthus occidentalis</i>	nyugati gömbvirág
83	<i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>nana</i> (Hokkaido)	kúszó áltiszafa
84	<i>Cephalotaxus harringtonii</i>	mandzsu áltiszafa
85	<i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Fastigiata'	oszlopos mandzsu áltiszafa
86	<i>Cercis siliquastrum</i>	közönséges júdásfa
87	<i>Cercocarpus ledifolius</i>	pusztai rezgőszakáll
88	<i>Cercocarpus montanus</i>	hegyimahagóni (közönséges rezgőszakáll)
89	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i>	bíbor díszbirs
90	<i>Chaenomeles cathayensis</i>	tövises japábirs (díszbirs)
91	<i>Chaenomeles japonica</i>	téglapiros díszbirs
92	<i>Chaenomeles speciosa</i>	pompás díszbirs
93	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	oregoni álciprus
94	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Alumii'	oregoni álciprus fajta
95	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Columnaris'	oregoni álciprus fajta
96	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Columnaris Glauca'	oregoni álciprus fajta
97	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Elwoodii'	oregoni álciprus fajta
98	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Erecta Viridis'	oregoni álciprus fajta
99	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'Globosa'	oregoni álciprus fajta
100	<i>Chamaecyparis pisifera</i>	szavára álciprus
101	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Filifera'	szavára álciprus fajta
102	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Squarrosa'	szavára álciprus fajta
103	<i>Choisya ternata</i>	mexikói narancsvirág
104	<i>Choisya</i> × <i>dewittiana</i> 'Aztec Pearl'	
105	<i>Clematis montana</i>	hegyi iszalag
106	<i>Clematis vitalba</i>	erdei iszalag
107	<i>Clerodendrum bungei</i>	vörösödő végzetcserje
108	<i>Clerodendrum trichotomum</i>	kései végzetcserje
109	<i>Clethra alnifolia</i>	égerlevelű gyöngyvirágfa
110	<i>Cornus alba</i>	szibériai som
111	<i>Cornus alternifolia</i>	észak-amerikai som
112	<i>Cornus controversa</i>	szórtlevelű som
113	<i>Cornus florida</i>	pompásvirágú som
114	<i>Cornus mas</i>	húsos som
115	<i>Cornus nuttallii</i>	nagyvirágú som

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
116	<i>Cornus sanguinea</i>	veresgyűrű som
117	<i>Corylus avellana</i>	közönséges mogyoró
118	<i>Corylus colurna</i>	török mogyoró
119	<i>Corylus maxima</i> 'Purpurea'	vöröslevelű csöves mogyoró
120	<i>Cotinus coggygria</i>	cserszömörce
121	<i>Cotoneaster</i> × <i>suecicus</i> 'Skogholm'	
122	<i>Cotoneaster bullatus</i>	hólyagoslevelű madárbirs
123	<i>Cotoneaster dammeri</i>	szőnyeg madárbirs
124	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	kerti madárbirs
125	<i>Cotoneaster microphyllus</i>	nepáli madárbirs
126	<i>Cotoneaster salicifolius</i> 'Herbstfeuer'	fűzlevelű madárbirs fajta
127	<i>Cotoneaster</i> sp.	madárbirs faj
128	<i>Crataegus laevigata</i> 'Paul's Scarlet'	csere galagonya fajta
129	<i>Crataegus monogyna</i>	egybibés galagonya
130	<i>Cryptomeria japonica</i> (Honshu sz.)	japánciprus, szugifenyő
131	<i>Cryptomeria japonica</i> var. <i>radicans</i>	kúszó szugifenyő
132	<i>Cunninghamia lanceolata</i>	kínai csodafenyő (dárdafenyő)
133	<i>Deutzia</i> × <i>kalmiflora</i>	hibrid gyöngyvirágcserje
134	<i>Deutzia gracilis</i>	kecses gyöngyvirágcserje
135	<i>Deutzia scabra</i>	érdeslevelű gyöngyvirágcserje
136	<i>Disanthus cercidifolius</i>	virágpárcserje
137	<i>Elaeagnus angustifolia</i>	keskenylevelű ezüstfa
138	<i>Elaeagnus</i> × <i>ebbingei</i>	széleslevelű ezüstfa
139	<i>Elaeagnus pungens</i>	örökzöld ezüstfa
140	<i>Ephedra aspera</i>	érdes csikófark
141	<i>Ephedra equisetina</i>	zsúrlóképű csikófark
142	<i>Ephedra major</i>	termetes (mediterrán) csikófark
143	<i>Ephedra minima</i>	apró csikófark
144	<i>Ephedra sinica</i>	sötét csikófark
145	<i>Ephedra viridis</i>	zöld csikófark
146	<i>Euonymus alatus</i>	szárnyas kecskerágó
147	<i>Euonymus europaeus</i>	csíkos kecskerágó
148	<i>Euonymus fortunei</i> var. <i>radicans</i>	kúszó kecskerágó változat
149	<i>Euonymus japonicus</i>	japán kecskerágó
150	<i>Euonymus japonicus</i> 'Aureus'	japán kecskerágó fajta
151	<i>Euonymus verrucosus</i>	bibircses kecskerágó
152	<i>Fagus sylvatica</i>	európai bükk
153	<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropunicea'	vérbükk
154	<i>Fagus sylvatica</i> 'Laciniata'	szeldeltlevelű bükk
155	<i>Fagus sylvatica</i> 'Pendula'	szomorú bükk
156	<i>Fagus sylvatica</i> 'Roseomarginata'	rózsászegélyű bükk

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
157	<i>Ficus carica</i>	édes füge
158	<i>Forsythia × intermedia</i>	hibrid aranycserje
159	<i>Forsythia suspensa</i>	bókoló aranycserje
160	<i>Fothergilla major</i>	bóbitacserje
161	<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>pannonica</i>	magyar kőris
162	<i>Fraxinus excelsior</i>	magas kőris
163	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Pendula'	csüngő kőris
164	<i>Fraxinus ornus</i>	mannakőris
165	<i>Fuchsia magellanica</i>	télálló fukszia
166	<i>Ginkgo biloba</i>	páfrányfenyő
167	<i>Gleditsia triacanthos</i>	lepényfa
168	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i>	tövistelen lepényfa
169	<i>Hamamelis vernalis</i>	kikeleti varázsmogyoró
170	<i>Hamamelis virginiana</i>	virginiai varázsmogyoró
171	<i>Hedera helix</i>	közönséges borostyán
172	<i>Hedera helix</i> 'Kolster's Variegated'	tarkaborostyán
173	<i>Hedera nepalensis</i>	himalájai borostyán
174	<i>Hedera rhombea</i>	japán borostyán
175	<i>Helwingia chinensis</i>	kínai gyöngylevél
176	<i>Helwingia japonica</i>	japán gyöngylevél
177	<i>Hibiscus syriacus</i>	törökrozsza
178	<i>Holodiscus discolor</i>	kétszínű tollasbajnóca
179	<i>Hydrangea arborescens</i> 'Annabelle'	cserjés hortenzia fajta
180	<i>Hydrangea aspera</i>	érdeslevelű hortenzia
181	<i>Hydrangea macrophylla</i>	hortenzia
182	<i>Hydrangea petiolaris</i>	kúszó hortenzia
183	<i>Hydrangea quercifolia</i>	tölgylevelű hortenzia
184	<i>Hypericum calycinum</i>	örökzöld orbáncfű
185	<i>Hypericum patulum</i> 'Hidcote'	japán orbáncfű fajta
186	<i>Ilex aquifolium</i>	magyal
187	<i>Ilex aquifolium</i> 'Argenteomarginata'	magyal fajta
188	<i>Ilex aquifolium</i> f. <i>laurifolia</i>	éplevelű magyal
189	<i>Ilex aquifolium</i> 'Ferox'	soktövisű magyal
190	<i>Jasminum fruticans</i>	cserjés jázmin
191	<i>Juglans nigra</i>	fekete dió
192	<i>Juglans regia</i>	közönséges dió
193	<i>Juniperus × media</i> 'Old Gold'	sárga területboróka
194	<i>Juniperus × media</i> 'Pfitzeriana'	hibrid boróka fajta
195	<i>Juniperus communis</i>	közönséges boróka
196	<i>Juniperus media</i> 'Pfitzeriana'	pompás hegyi babér
197	<i>Juniperus sabina</i>	nehézszagú boróka

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
198	<i>Juniperus scopulorum</i>	oregoni boróka
199	<i>Juniperus scopulorum</i> 'Blue Heaven'	oregoni boróka fajta
200	<i>Juniperus virginiana</i>	virginiai boróka
201	<i>Juniperus virginiana</i> 'Glauca'	virginiai boróka fajta
202	<i>Kalmia latifolia</i>	hegyi babér
203	<i>Kerria japonica</i>	boglárkacserje
204	<i>Kerria japonica</i> 'Pleniflora'	teltvirágú boglárkacserje
205	<i>Koelreuteria paniculata</i>	csörgőfa
206	<i>Kolkwitzia amabilis</i>	viráglonc
207	<i>Laburnum anagyroides</i>	aranyeső
208	<i>Larix decidua</i>	európai vörösfenyő
209	<i>Laurocerasus officinalis</i>	babérmeggy
210	<i>Laurocerasus officinalis</i> 'Magnoliifolia'	babérmeggy fajta
211	<i>Laurocerasus officinalis</i> 'Zabeliana'	babérmeggy fajta
212	<i>Lavandula angustifolia</i>	valódi / keskenylevelű levendula
213	<i>Ligustrum japonicum</i>	japán fagyal
214	<i>Ligustrum obtusifolium</i>	amúri fagyal
215	<i>Ligustrum ovalifolium</i>	széleslevelű fagyal
216	<i>Ligustrum ovalifolium</i> 'Variegatum'	tarka széleslevelű fagyal
217	<i>Ligustrum quihoui</i>	fagyal faj
218	<i>Ligustrum vulgare</i>	közönséges fagyal
219	<i>Liquidambar styraciflua</i>	amerikai ámbrafa
220	<i>Liriodendron tulipifera</i>	tulipánfa
221	<i>Lonicera</i> × <i>purpusii</i>	korai lonc
222	<i>Lonicera fragrantissima</i>	illatos lonc
223	<i>Lonicera henry</i>	borostáslevelű lonc
224	<i>Lonicera japonica</i>	japán lonc
225	<i>Lonicera korolkowii</i>	szürke lonc
226	<i>Lonicera maackii</i>	amúri lonc
227	<i>Lonicera nitida</i> 'Maigrün'	mirtuszlonc fajta
228	<i>Lonicera pileata</i>	törpe lonc
229	<i>Lonicera sempervirens</i>	örökzöld lonc
230	<i>Lonicera tatarica</i>	tatár lonc
231	<i>Lonicera xylosteum</i>	ükörke lonc
232	<i>Loranthus europaeus</i>	sárga fakín
233	<i>Maclura pomifera</i>	narancseperfa
234	<i>Magnolia</i> × <i>soulangeana</i>	nagyvirágú liliomfa
235	<i>Magnolia kobus</i>	japán liliomfa
236	<i>Magnolia liliiflora</i> 'Nigra'	kínai liliomfa fajta
237	<i>Magnolia macrophylla</i>	nagylevelű liliomfa
238	<i>Magnolia macrophylla</i> var. <i>ashei</i>	floridai nagylevelű liliomfa

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
239	Magnolia obovata	sudár liliomfa
240	Magnolia stellata	csillagvirágú liliomfa
241	Magnolia virginiana	virginiai liliomfa
242	Mahonia aquifolium	kerti mahónia
243	Mahonia bealei	törzsés mahónia
244	Mahonia dictyota	szierrai fodroslevelű mahónia
245	Mahonia repens	kúszó mahónia
246	Malus × purpurea	bíborlevelű díszalma
247	Malus floribunda	dúsvirágú díszalma
248	Mespilus germanica	naspolya
249	Morus alba	fehér eperfa
250	Myrica californica	kaliforniai viaszbogó
251	Myrica heterophylla	felemáslevelű viaszbogó
252	Myrica pumila	törpe viaszbogó
253	Pachysandra terminalis	japán kövérke
254	Padus avium	zelnice, májusfa
255	Padus serotina	kései fűtösmeggy
256	Parrotia persica	perzsa varázsfa
257	Parthenocissus inserta	közönséges vadszőlő
258	Parthenocissus tricuspidata	japán vadszőlő
259	Paulownia tomentosa	császárfa
260	Philadelphus × virginalis 'Schneesturm'	teltvirágú jezsámen fajta
261	Philadelphus coronarius	illatos jezsámen
262	Philadelphus lewisii	nyugati jezsámen
263	Photinia × fraseri	kerti korallberkenye
264	Physocarpus opulifolius	bangitalevelű hólyag vessző
265	Physocarpus opulifolius 'Luteus'	bangitalevelű hólyag vessző fajta
266	Picea abies	közönséges luc
267	Picea glauca 'Conica'	cukorsüvegfenyő
268	Picea omorika	szerb luc
269	Picea orientalis	keleti luc
270	Picea pungens	szúrós luc
271	Picea pungens 'Glauca'	szúrós luc fajta
272	Pieris japonica	japán babérhanga
273	Pinus aristata	gyantástűjű szálkásfenyő
274	Pinus armandii	kínai dió-selyemfenyő
275	Pinus jeffreyi	Jeffrey-fenyő (nagytobozú sárgafenyő)
276	Pinus monophylla (northernmost loc. NV nr. Reno)	egyűs diófenyő
277	Pinus mugo	törpefenyő
278	Pinus mugo var. pumilio	törpefenyő változat
279	Pinus nigra	feketefenyő
280	Pinus pinaster	tengerparti fenyő

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
281	<i>Pinus strobus</i>	kanadai selyemfenyő (simafenyő)
282	<i>Pinus sylvestris</i>	európai erdeifenyő
283	<i>Pinus wallichiana</i>	himalájai selyemfenyő
284	<i>Pittosporum tobira</i>	kínai enyvesmag
285	<i>Platanus acerifolia</i>	juharlevelű platán
286	<i>Platyclusus orientalis</i>	életfa
287	<i>Poncirus trifoliata</i>	vadcitrom
288	<i>Populus × canadensis</i>	kanadai nyár
289	<i>Populus alba</i>	fehér nyár
290	<i>Potentilla fruticosa</i> 'Goldfinger'	cserjés pimpó fajta
291	<i>Prunus</i> 'Accolada'	díszcseresznye
292	<i>Prunus cerasifera</i>	cseresznyeszilva
293	<i>Prunus cerasifera</i> 'Atropurpurea'	vérszilva
294	<i>Prunus lusitanica</i>	portugál babérmeggy
295	<i>Prunus serrulata</i> 'Kanzan'	japán cseresznye fajta
296	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	amerikai duglászfenyő
297	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>glauca</i>	kék duglászfenyő
298	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>viridis</i>	zöld duglászfenyő
299	<i>Punica granatum</i>	gránátalma
300	<i>Pyracantha coccinea</i>	tűztövis
301	<i>Quercus cerris</i>	csertölgy
302	<i>Quercus palustris</i>	amerikai mocsártölgy
303	<i>Quercus petraea</i>	kocsánytalan tölgy
304	<i>Quercus robur</i>	kocsányos tölgy
305	<i>Quercus robur</i> 'Fastigiata'	kocsányos tölgy fajta
306	<i>Quercus robur</i> subsp. <i>slavonica</i>	szlavón tölgy
307	<i>Quercus rubra</i>	vöröstölgy
308	<i>Rhamnus alaternus</i>	örökzöld benge
309	<i>Rhamnus fallax</i>	benge faj
310	<i>Rhododendron arborescens</i>	havasszépe
311	<i>Rhododendron austrinum</i>	havasszépe
312	<i>Rhododendron calendulaceum</i>	havasszépe
313	<i>Rhododendron luteum</i>	sárga havasszépe
314	<i>Rhododendron molle</i>	havasszépe
315	<i>Rhodotypos scandens</i>	hószirm
316	<i>Ribes alpinum</i>	havasi ribiszke
317	<i>Rosa canina</i>	gyepúrózsa
318	<i>Rosa</i> hibridek	
319	<i>Rosa rugosa</i>	japán rózsa (szahalinalma)
320	<i>Rosa sancti-andreae</i>	szentendrei rózsa
321	<i>Rosa woodsii</i>	Woods-rózsa
322	<i>Rubus caesius</i>	hamvas szeder
323	<i>Rubus fruticosus</i>	vadszeder

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
324	Rubus idaeus	málna
325	Rubus odoratus	illatos szeder
326	Ruscus aculeatus	szúrós csodabogyó
327	Ruscus aculeatus subsp. angustifolius	keskenylevelű szúrós csodabogyó
328	Ruscus hypoglossum	lónyelvű csodabogyó
329	Salix × sepulcralis 'Chrysocoma'	európai szomorúfűz
330	Salix babylonica 'Crispa'	csigafűz
331	Sambucus nigra	fekete bodza
332	Sarcococca confusa	bogyóspuszpáng faj
333	Sarcococca hookeriana	Hooker-bogyóspuszpáng
334	Sarcococca humilis	törpe bogyóspuszpáng
335	Sequoia sempervirens	tengerparti mamutfenyő
336	Sequoiadendron giganteum	hegyi mamutfenyő
337	Skimmia japonica	japán dérbabér
338	Solanum dulcamara	ebszőlő csucsor
339	Sophora japonica	japánakác
340	Sophora japonica 'Variegata'	tarkajapánakác
341	Sorbaria sorbifolia	északi tollasgyöngyvessző
342	Sorbus aucuparia	madárberkenye
343	Sorbus borbásii	borbás berkenye
344	Sorbus torminalis	barkócaberkenye
345	Spiraea × van-houttei	közönséges gyöngyvessző
346	Spiraea alba	lándzsáslevelű gyöngyvessző
347	Spiraea cantoniensis	kantoni gyöngyvessző
348	Spiraea chmaedryfolia	hegyi gyöngyvessző
349	Spiraea douglasii	gyöngyvessző faj
350	Spiraea japonica	japán gyöngyvessző
351	Spiraea japonica 'Anthony Waterer'	japán gyöngyvessző fajta
352	Spiraea nipponica	nipponi gyöngyvessző
353	Spiraea salicifolia	fűzlevelű gyöngyvessző
354	Spiraea sp. 1	gyöngyvessző faj
355	Spiraea sp. 2	gyöngyvessző faj
356	Staphylea pinnata	mogyorós hólyagfa
357	Stephanandra tanake	gyöngyvesszőkoszorú
358	Stranvaesia davidiana var. undulata	korallberkenye
359	Symphoricarpos × chenaultii	kislevelű hóbogyó
360	Symphoricarpos × doorenbosii 'Magic Berry'	hibrid hóbogyó fajta
361	Symphoricarpos albus var. laevigatus	nyugati hóbogyó
362	Symphoricarpos orbiculatus	piros hóbogyó
363	Symplocos tinctoria	

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
364	<i>Syringa afghanica</i>	afgán orgona
365	<i>Syringa chinensis</i> 'Saugeana'	kínai orgona fajta
366	<i>Syringa josikaea</i>	Jósika-orgona
367	<i>Syringa reticulata</i> var. <i>mandshurica</i>	mandzsúriai orgona
368	<i>Syringa tomentella</i>	gyapjas orgona
369	<i>Syringa vulgaris</i>	közönséges orgona
370	<i>Syringa vulgaris</i> 'Andenken and Ludwig Späth'	közönséges orgona fajta
371	<i>Syringa vulgaris</i> 'Madame Lemoine'	közönséges orgona fajta
372	<i>Syringa yunnanensis</i>	jünnani orgona
373	<i>Taxodium distichum</i>	fésűs mocsárciprus
374	<i>Taxodium distichum</i> var. <i>imbricatum</i> (T. <i>ascendens</i>)	pikkelyes mocsárciprus
375	<i>Taxus baccata</i>	európai tiszafa
376	<i>Taxus baccata</i> 'Aurea'	európai tiszafa fajta
377	<i>Taxus baccata</i> 'Fastigiata'	európai tiszafa fajta
378	<i>Taxus baccata</i> 'Overeynderi'	európai tiszafa fajta
379	<i>Thuja occidentalis</i> 'Malonyana'	nyugati életfa fajta
380	<i>Thuja occidentalis</i> Elwangeriana Aurea'	nyugati életfa fajta
381	<i>Thuja occidentalis</i> 'Globosa'	nyugati életfa fajta
382	<i>Thuja occidentalis</i> 'Sunkist'	nyugati életfa fajta
383	<i>Thuja occidentalis</i> 'Wareana Lutescens'	nyugati életfa fajta
384	<i>Thuja plicata</i>	óriás életfa
385	<i>Thuja plicata</i> 'Atrovirens'	óriás életfa fajta
386	<i>Thuja plicata</i> 'Aurea'	aranytarka óriás életfa
387	<i>Thujopsis dolabrata</i>	japán hibatuja
388	<i>Thujopsis dolabrata</i> var. <i>hondae</i>	hibatuja változat
389	<i>Thujopsis dolabrata</i> 'Variegata'	tarkahibatuja
390	<i>Tilia cordata</i>	kislevelű hárs
391	<i>Tilia platyphyllos</i>	nagylevelű hárs
392	<i>Tilia platyphyllos</i> subsp. <i>cordifolia</i>	bársonyos hárs
393	<i>Tilia tomentosa</i>	ezüst hárs
394	<i>Toxicodendron pubescens</i>	mérges szömörce
395	<i>Tsuga canadensis</i>	kanadai hemlokfenyő
396	<i>Ulmus laevis</i>	vénic-szil
397	<i>Ulmus minor</i>	mezei szil
398	<i>Viburnum</i> × <i>burkwoodii</i>	tavaszi bangita
399	<i>Viburnum</i> × <i>pragense</i>	prágai bangita
400	<i>Viburnum cassinoides</i>	kékestermésű bangita
401	<i>Viburnum dasyanthum</i>	bangita
402	<i>Viburnum dentatum</i>	fogaslevelű bangita

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
403	Viburnum ellipticum	bangita
404	Viburnum lantana	ostorménfa
405	Viburnum lentago	nyugati bangita
406	Viburnum opulus	kányabangita
407	Viburnum opulus 'Roseum'	labdarózsa
408	Viburnum prunifolium	szilvalevelű bangita
409	Viburnum rhytidophyllum	ráncoslevelű bangita
410	Viburnum trilobum	háromkaréjú bangita
411	Viscum album	fehér fagyöngy
412	Vitex agnus-castus	barátcserje
413	Weigela 'Bristol Ruby'	rózsalong fajta
414	Weigela florida	rózsalong
415	Weigela florida 'Variegata'	rózsalong fajta

7.1.2. Lágyszárú fajok

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
1	Achillea collina	mezei cickafark
2	Aconitum napellus	havasi sisakvirág
3	Aegopodium podagraria	podagrafű
4	Aethusa cynapium	ádáz
5	Ajuga reptans	indás ínfű
6	Alchemilla mollis	lágyszórű palástfű
7	Alliaria petiolata	hagymaszagú kányaszombor
8	Allium ursinum	medvehagyma
9	Allium vineale	bajuszos hagyma
10	Alopecurus pratensis	réti ecsetpázsit
11	Amaranthus chlorostachys	karcsú disznóparéj
12	Amaranthus deflexus	vöröslő disznóparéj
13	Amaranthus lividus	zöld disznóparéj
14	Amaranthus retroflexus	szőrös disznóparéj
15	Ambrosia artemisiifolia	ürömlevelű parlagfű
16	Anagallis arvensis	mezei ticszem
17	Anemone nemorosa	berki szellőrózsa
18	Anemone ranunculoides	bogláros szellőrózsa
19	Anthriscus cerefolium	zamatos turbolya
20	Apera interrupta	rongyos széltippán
21	Arabidopsis thaliana	lúdfű
22	Arctium lappa	közönséges bojtorján
23	Artemisia vulgaris	fekete üröm

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
24	<i>Arum maculatum</i>	foltos kontyvirág
25	<i>Aruncus sylvestris</i>	erdei tündérfürt
26	<i>Asarum europaeum</i>	kapotnyak
27	<i>Athyrium filix-femina</i>	hölgypáfrány
28	<i>Atriplex sagittata</i>	fényes laboda
29	<i>Atriplex patula</i>	terebélyes laboda
30	<i>Ballota nigra</i>	fekete peszterce
31	<i>Bellis perennis</i>	százszorszép
32	<i>Brachypodium sylvaticum</i>	erdei szálkaperje
33	<i>Bromus hordeaceus</i> subsp. <i>hordeaceus</i>	puha rozsnok
34	<i>Bromus sterilis</i>	meddő rozsnok
35	<i>Bromus tectorum</i>	fedél rozsnok
36	<i>Brunnera macrophylla</i>	kaukázusi nefelejcs
37	<i>Calamagrostis epigeios</i>	siska nádtippán
38	<i>Calystegia sepium</i>	felfutó sövényszulák
39	<i>Campanula carpatica</i> 'White Clips'	kárpáti harangvirág
40	<i>Cardamine hirsuta</i>	borzas kakukktorma
41	<i>Cardamine pratensis</i>	régi kakukktorma
42	<i>Carduus acanthoides</i>	útszéli bogánccs
43	<i>Carex divulsa</i>	zöldes sás
44	<i>Carex hirta</i>	borzas sás
45	<i>Carex stenophylla</i>	keskenylevelű sás
46	<i>Carex sylvatica</i>	erdei sás
47	<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i>	forrásmenti madárhúr
48	<i>Chelidonium majus</i>	vérehulló fecskefű
49	<i>Chenopodium album</i>	fehér libatop
50	<i>Chenopodium opulifolium</i>	bangitalevelű libatop
51	<i>Chenopodium polyspermum</i>	hegyeslevelű libatop
52	<i>Cichorium intybus</i>	mezei katáng
53	<i>Circaea lutetiana</i>	erdei varázslófű
54	<i>Cirsium arvense</i>	mezei aszat
55	<i>Clinopodium vulgare</i>	borsfű
56	<i>Colchicum autumnale</i>	őszi kikerics
57	<i>Colchicum speciosum</i>	pompás kikerics
58	<i>Convallaria majalis</i>	gyöngyvirág
59	<i>Convolvulus arvensis</i>	apró szulák
60	<i>Conyza canadensis</i>	kanadai betyárkóró
61	<i>Cortaderia seloana</i>	pampafű
62	<i>Corydalis bulbosa</i>	odvas keltike
63	<i>Corydalis solida</i>	ujjas keltike

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
64	<i>Crepis biennis</i>	réti zörgőfű
65	<i>Crepis capillaris</i>	vékony zörgőfű
66	<i>Crocus cancellatus</i>	késői sáfrány
67	<i>Crocus flavus</i>	arany sáfrány
68	<i>Crocus imperati</i>	olasz sáfrány
69	<i>Crocus sativus</i>	jóféle sáfrány
70	<i>Crocus sp. (hibrid)</i>	hibrid sáfrány
71	<i>Crocus speciosus</i>	pompás sáfrány
72	<i>Crocus tommasinianus</i>	illír sáfrány
73	<i>Cruciata laevipes</i>	mezei keresztfű
74	<i>Cyclamen hederifolium</i>	borostyánlevelű ciklámen
75	<i>Cynodon dactylon</i>	csillagpázsit
76	<i>Dactylis glomerata</i>	csomós ebír
77	<i>Daucus carota</i>	murok
78	<i>Dentaria bulbifera</i>	hagymás fogasír
79	<i>Digitaria sanguinalis</i>	pirók ujjasmuhar
80	<i>Dryopteris filix-mas</i>	erdei pajzsika
81	<i>Echinacea purpurea</i>	bíbor kasvirág
82	<i>Elymus repens</i>	közönséges tarackbúza
83	<i>Epimedium alpinum</i>	havasi tündérvirág
84	<i>Equisetum arvense var. nemorosum</i>	mezei zsurló
85	<i>Eranthis hyemalis</i>	téltemető
86	<i>Eremurus stenophyllus</i>	keskenylevelű korbácsolium
87	<i>Erigeron annuus</i>	egynyári seprence
88	<i>Erophila verna</i>	tavaszi ködvirág
89	<i>Euphorbia polychroma</i>	színeváltó kutyatej
90	<i>Fallopia dumetorum</i>	sövénykeserűfű
91	<i>Festuca gigantea</i>	óriás csenkesz
92	<i>Festuca rubra</i>	veres csenkesz
93	<i>Ficaria verna</i>	salátaboglárka
94	<i>Fragaria vesca</i>	erdei szamóca
95	<i>Fritillaria imperialis 'Garland'</i>	császárkorona
96	<i>Fritillaria meleagris</i>	mocsári kockásliliom
97	<i>Gagea lutea</i>	sárga tyúktaréj
98	<i>Galanthus nivalis</i>	kikeleti hóvirág
99	<i>Galeobdolon luteum</i>	sárga árvacsalán
100	<i>Galinsoga parviflora</i>	kicsiny gombvirág
101	<i>Galium aparine</i>	ragadós galaj
102	<i>Galium odoratum</i>	szagos müge

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
103	<i>Galium palustre</i>	mocsári galaj
104	<i>Galium rotundifolium</i>	kereklevelű galaj
105	<i>Galium schultesii</i>	fénytelen galaj
106	<i>Geranium macrorrhizum</i>	télálló fukszia
107	<i>Geranium molle</i>	puha gólyaorr
108	<i>Geranium phaeum</i>	fodros gólyaorr
109	<i>Geranium pusillum</i>	apró gólyaorr
110	<i>Geranium robertianum</i>	nehézszagú gólyaorr
111	<i>Geum urbanum</i>	erdei gyömbérgyökér
112	<i>Glechoma hederacea</i>	kerek repkény
113	<i>Gunnera manicata</i>	brazil óriáslapu
114	<i>Helleborus niger</i>	fekete hunyor
115	<i>Helleborus orientalis</i>	keleti hunyor
116	<i>Hemerocallis fulva</i>	lángszínű sásliliom
117	<i>Hemerocallis lilio-asphodelus</i>	sárga sásliliom
118	<i>Heracleum sphondylium</i> subsp. <i>sibiricum</i>	közönséges medvetalp
119	<i>Heuchera</i> hybrid 'Mini monster'	tűzeső
120	<i>Hosta lancifolia</i>	lándzsalevelű árnyékliliom
121	<i>Hosta plantaginea</i>	nagy árnyékliliom
122	<i>Hosta</i> spp.	árnyékliliom fajok
123	<i>Iris amoena</i>	-
124	<i>Iris cycloglossa</i>	-
125	<i>Iris foetidissima</i>	gyöngyös nőszirm
126	<i>Iris graminea</i>	pázsitos nőszirm
127	<i>Iris imbricata</i>	-
128	<i>Iris orientalis</i>	óriás nőszirm
129	<i>Iris pallida</i>	dalmát nőszirm
130	<i>Iris reginae</i>	macedón nőszirm
131	<i>Iris sibirica</i>	szibériai nőszirm
132	<i>Iris songarica</i>	szongáriai nőszirm
133	<i>Iris suaveolens</i>	mézillatú nőszirm
134	<i>Iris variegata</i>	tarka nőszirm
135	<i>Juncus tenuis</i>	vékony szittyó
136	<i>Lactuca serriola</i>	keszeg saláta
137	<i>Lamium album</i>	fehér árvacsalán
138	<i>Lamium maculatum</i>	foltos árvacsalán
139	<i>Lamium orvala</i>	pofók árvacsalán
140	<i>Lamium purpureum</i>	piros árvacsalán
141	<i>Lapsana communis</i>	bojtorjansaláta
142	<i>Leontodon autumnalis</i>	őszi oroslánfog

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
143	<i>Liatris spicata</i>	díszcsorba
144	<i>Liriope muscari</i>	gyöngyikés gyepliliom
145	<i>Lolium perenne</i>	angolperje
146	<i>Luzula campestris</i>	mezei perjeszittyó
147	<i>Lychnis coronaria</i>	bársonyos kakukkszegfű
148	<i>Lysimchia nummularia</i>	pénzlevelű lizinka
149	<i>Malva alcea</i>	érdes mályva
150	<i>Malva neglecta</i>	papsajtmályva
151	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	európai struccpáfrány
152	<i>Medicago lupulina</i>	komlós lucerna
153	<i>Melandrium album</i>	fehér mécsvirág
154	<i>Moehringia trinervia</i>	erdei csitri
155	<i>Myosotis arvensis</i>	parlagi nefelejcs
156	<i>Myosotis sylvatica</i>	erdei nefelejcs
157	<i>Narcissus sp.</i>	nárcisz faj
158	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	ernyős sárma
159	<i>Osmunda regalis</i>	királyharaszt
160	<i>Oxalis corniculata</i>	szürke madársóska
161	<i>Oxalis dillenii</i>	parlagi madársóska
162	<i>Oxalis stricta</i>	sárga madársóska
163	<i>Paeonia emodi</i>	
164	<i>Paeonia lactiflora</i>	kerti bazsarózsa
165	<i>Paeonia rockii</i>	
166	<i>Paeonia veitchii</i>	többvirágú bazsarózsa
167	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	gimpáfrány
168	<i>Phytolacca americana</i>	alkörmös
169	<i>Pinellia pedatisecta</i>	japánkontyvirág
170	<i>Plantago lanceolata</i>	lándzsás útifű
171	<i>Plantago major</i>	nagy útifű
172	<i>Poa angustifolia</i>	karcsú perje
173	<i>Poa annua</i>	egynyári perje
174	<i>Poa pratensis</i>	régi perje
175	<i>Poa trivialis</i>	sovány perje
176	<i>Polygonatum latifolium</i>	széleslevelű salamonpecsét
177	<i>Polygonatum multiflorum</i>	fürtös salamonpecsét
178	<i>Polygonum aviculare</i>	madárkeserűfű
179	<i>Polygonum minus</i>	keskenylevelű keserűfű
180	<i>Polygonum mite</i>	szelíd keserűfű
181	<i>Polygonum persicaria</i>	baracklevelű keserűfű
182	<i>Portulaca oleracea</i>	kövér porcsin

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
183	Potentilla reptans	indás pimpó
184	Primula denticulata	gömbös kankalin
185	Primula vialii	orchidea kankalin
186	Primula vulgaris	szártalan kankalin
187	Prunella vulgaris	közönséges gyíkfű
188	Pseudomuscari azureum	korai gyöngyike
189	Pulicaria dysenterica	réti bolhafű
190	Pulmonaria mollis	bársonyos tüdőfű
191	Pulmonaria obscura	zöldlevelű tüdőfű
192	Pulmonaria officinalis	orvosi tüdőfű
193	Pulsatilla grandis	leánykökörcsin
194	Ranunculus acris	réti boglárka
195	Ranunculus lanuginosus	gyapjas boglárka
196	Ranunculus repens	kúszó boglárka
197	Rorippa sylvestris	erdei kányafű
198	Rumex acetosa	mezei sóska
199	Rumex obtusifolius	réti lórom
200	Rumex sanguineus	erdei lórom
201	Salvia pratensis	mezei zsálya
202	Scilla siberica	bókoló csillagvirág
203	Scrophularia scopolii	bársonyos görvélyfű
204	Setaria pumila	fakó muhar
205	Setaria verticillata	ragadós muhar
206	Setaria viridis	zöld muhar
207	Solanum nigrum	fekete csucsor
208	Sonchus arvensis	mezei csorbóka
209	Sonchus asper	szúrós csorbóka
210	Sorghum halepense	fenyércirok
211	Stellaria media	tyúkhúr
212	Sternbergia lutea	őszeti vetővirág
213	Symphytum tuberosum	gumós nadálytő
214	Symphytum officinale	fekete nadálytő
215	Tanacetum vulgare	gilisztaűző varádics
216	Taraxacum officinale	gyermekláncfű
217	Tiarella wherryi	karéjos turbántok
218	Trifolium pratense	vörös here
219	Trifolium repens	fehér here
220	Trollius chinensis	kínai zergeboglár
221	Tulipa sylvestris	erdei tulipán

Sorsz.	Tudományos név	Magyar név
222	<i>Tulipa tarda</i>	kétszínű tulipán
223	<i>Tussilago farfara</i>	martilapu
224	<i>Urtica dioica</i>	nagy csalán
225	<i>Verbena officinalis</i>	közönséges vassfű
226	<i>Veronica chamaedrys</i>	ösztrös veronika
227	<i>Veronica hederifolia</i>	borostyánlevelű veronika
228	<i>Veronica longifolia</i>	hosszúlevelű veronika
229	<i>Veronica persica</i>	perzsa veronika
230	<i>Vicia lathyroides</i>	pici bükköny
231	<i>Vinca major</i>	nagy meténg
232	<i>Vinca minor</i>	kis meténg
233	<i>Viola odorata</i>	illatos ibolya
234	<i>Viola reichenbachiana</i>	erdei ibolya
235	<i>Waldsteinia geoides</i>	Waldstein-pimpó
236	<i>Waldsteinia ternata</i>	indás pimpó
237	<i>Yucca baccata</i>	bogyós pálmaliliom
238	<i>Yucca filamentosa</i>	foszlóslevelű pálmaliliom